

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Τμήμα Α΄

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κωδ. : 105 62

Πληροφορίες : Βασίλης Δασουράς

Τηλέφωνο : 210.3375644

e-mail : v.dasouras@minfin.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

**ΚΟΙΝ.: Γραφείο Γενικής Γραμματέως
Φορολογικής Πολιτικής**

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Αναφορά με αριθ. πρωτ.: 2745/18.9.2024».

Σε απάντηση της ανωτέρω, αναφοράς για την αρωγή και ενίσχυση ατόμων με αναπηρία και πάσχοντες από χρόνιες παθήσεις που χρήζουν οικονομικής βοήθειας, κατά λόγο αρμοδιότητας μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α΄ 167)

Άρθρο 11. Εξαρτώμενα μέλη

1. Ως «εξαρτώμενα μέλη» του φορολογούμενου, θεωρούνται:

α) στην περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ο (η) σύζυγος, εφόσον δεν έχει ίδια φορολογητέα εισοδήματα οποιασδήποτε πηγής,

β) άγαμα τέκνα, εφόσον:

- είναι ανήλικα έως 18 ετών ή

- είναι ενήλικα έως 25 ετών και φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή

- είναι ενήλικα έως 25 ετών και είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους,

γ) τα παρακάτω φυσικά πρόσωπα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας

τουλάχιστον 67%, εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία:

- τέκνα του φορολογούμενου,
- αδελφοί και αδελφές των δύο συζύγων.

δ) ανιόντες,

ε) ανήλικα ορφανά από πατέρα και μητέρα που έχουν έως τρίτου βαθμού συγγένεια με το φορολογούμενο ή τον/τη σύζυγο.

2. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' , δ' και ε' της παραγράφου 1 δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο φορολογητέο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και εφόσον συνοικούν με τον φορολογούμενο. Τα φυσικά πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, δεν θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, εάν το ετήσιο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

3. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2, δεν λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω κατηγορίες εισοδήματος:

- α) διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο,
- β) εξωϊδρυματικό επίδομα ή προνοιακά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος.

Άρθρο 14. Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις

1. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις **εξαιρούνται:**

.....

ιθ) ανεξαρτήτως του φορέα που το χορηγεί, το εξωϊδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες.

2. Οι ακόλουθες κατηγορίες εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις **απαλλάσσονται** από το φόρο:

γ) Η σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου και σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου, καθώς και σε ανάπηρους ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά, που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους ή τις οικογένειές τους.

δ)

ε) Οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε ανάπηρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%).

ι) Οι αμοιβές που καταβάλλει η Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών (V.D.M.F.K.) στα μέλη της ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, αποκλειστικά για την εργασία της ζωγραφικής που αμείβεται από την ως άνω Ένωση με συνάλλαγμα.

Στην παρ. 5 του άρθρου 6 της Α.1061/2024 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για τον Τύπο και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, προβλέπονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.

Άρθρο 15. Φορολογικός συντελεστής

6. α) Ως δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα, θεωρούνται δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες καταβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, όπως, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 και χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού.

β) Το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για κάθε φορολογικό έτος ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία - συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών. Στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α και το ποσό της διατροφής που δίδεται στον/στην διαζευγμένο/-η σύζυγο ή σε μέρος συμφώνου συμβίωσης ή/και εξαρτώμενο τέκνο, εφόσον καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παραγράφου 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενης με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

Στον φορολογούμενο του οποίου είναι κατασχεμένοι ένας ή περισσότεροι λογαριασμοί, πλην του ακατάσχετου λογαριασμού του ν. 4254/2014 (Α' 85), μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου φορολογικού έτους, το όριο δαπανών του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης περιορίζεται στις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ δαπανών.

γ) Η προηγούμενη περίπτωση β' δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους.

(ii) Άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

(iii) Όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση.

(iv)

(v)

(vi)

(vii)

(viii).....

(ix)

(x) Οι φορολογούμενοι που βρίσκονται σε κατάσταση μακροχρόνιας νοσηλείας (πέραν των

έξι (6) μηνών).

(xi) Όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και σε ψυχιατρικό κατάστημα.

(xii).....

Άρθρο 17. Πρόσθετες μειώσεις φόρου

Πρόσθετη μείωση φόρου ποσού διακοσίων (200) ευρώ προβλέπεται για το φορολογούμενο και τα εξαρτώμενα μέλη του:

α) πρόσωπα με τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αναπηρία βάσει γνωμάτευσης του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Υπηρεσίας (Α.Σ.Υ.Ε.) για την πιστοποίηση αναπηρίας. Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,

β) ανάπηροι αξιωματικοί και οπλίτες, οι οποίοι έχουν αποστρατευτεί ή/και αξιωματικοί, οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο,

γ) θύματα πολέμου ή τρομοκρατικών ενεργειών που δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία, συμπεριλαμβανομένων μελών των οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών που απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας, τα οποία δικαιούνται να λαμβάνουν σύνταξη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

δ) πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο ως ανάπηροι ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου.

Άρθρο 31. Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες

Τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης από κάθε αυτοκίνητο μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, κατά ποσοστό ως εξής:

αα)

ββ) Πενήντα τοις εκατό (50%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη. Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό, καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους.

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάσθηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

ε) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο φορολογούμενος

απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό και πάνω (67%) από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των εξήντα πέντε (65) ετών και απασχολεί έναν νοσοκόμο.

Άρθρο 33. Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

α) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

στ) Προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%).

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 5073/2023 (ΦΕΚ Α' 204/11.12.2023) το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας (νέο άρθρο 28Α στον Κ.Φ.Ε.) μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υποχρέους που παρουσιάζουν αναπηρία 67%, καθώς και γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με ανήλικα τέκνα και για γονείς με τέκνα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον 67% εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία που θεωρούνται εξαρτώμενα κατά την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του Κ.Φ.Ε. Επίσης, με την περιπτ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 15 του ίδιου νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις αυτές για πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%)

Φ.Π.Α.

ν.2859/2000 (ΦΕΚ Α' 248)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ

Α. ΑΓΑΘΑ

41. Ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια), που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναπήρων (Δ.Κ. ΕΧ 8428).

42. Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή

άλλον μηχανισμό προώθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεισίνωτο (Δ.Κ. 8713, 9403, EX 8714).

44. Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες, οι επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα. Είδη και συσκευές προθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κωφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας. Εξαιρούνται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. EX 9021).

45. Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. EX 3922), μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. EX 3922, 6910, 7324), στηθόδεσμος μαστεκτομής μαγιώ μαστεκτομής (Δ.Κ. EX 6212, EX 6112, EX 6211), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία.

46. Μπαστούνια λευκά (Δ.Κ. EX 6602), γραφομηχανές με χαρακτήρες Braille (Δ.Κ. EX 8472), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, fine reader) (Δ.Κ. EX 8523), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. EX 8443), ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. EX 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. EX 9017), μπαστούνια ηλεκτρονικά (Δ.Κ. EX 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. EX 8519), Braille display (Δ.Κ. EX 8528), scanner (Δ.Κ. EX 8471), Braille note taker (Δ.Κ. EX 8472), προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926, 7326), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης. Ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ.Κ. EX 3822), σύστημα φωτεινής ειδοποίησης (Δ.Κ. EX 8531), δέκτης φωτεινών σημάτων (Δ.Κ. EX 8517) τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία.

Ο συντελεστής φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

47. Καθίσματα μπάνιου (Δ.Κ. EX 3922, EX 9401), αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. EX 9018), σύστημα τραχειοστομίας τραχειοσωλήνες φίλτρα (Δ.Κ. EX 9018), περπατούρα (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021), τρίποδο (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. EX 6115, EX 6217), κάλτσες κολοβώματος (Δ.Κ. EX 6307), φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ.Κ. EX 3926), Yconnectors, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. EX 9018), φύσιγγες διττανθρακικών (Δ.Κ. EX 2836), συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. EX 9018, EX 8108), γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ.Κ. EX 3926), κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. EX 9018), βαλίτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. EX 9018, EX 4202), αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. EX 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία.

B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

3. Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

5. Η παροχή υπηρεσιών από οίκους ευγηρίας, οικοτροφεία, δομές για άτομα με ειδικές ανάγκες και δομές που παρέχουν κατάλυμα σε άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών, που ενεργείται στο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας, εφόσον δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22.

ΕΝΦΙΑ

ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α' 287)

Άρθρο 7. Χορήγηση εκπτώσεων και αναστολή πληρωμής φόρου

2. Η έκπτωση της προηγούμενης παραγράφου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο και κάθε εξαρτώμενο μέλος. Για το έτος 2014, ως συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα λαμβάνεται το συνολικό καθαρό οικογενειακό εισόδημα, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.2238/1994 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη.

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ2),

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και

δ) ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων ισούται ή υπερβαίνει τα τρία, ή ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ

ν.3986/2011 (ΦΕΚ Α' 152)

Άρθρο 31. Επιβολή τέλους επιτηδεύματος

1. Οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ορίζεται ως εξής:

Από το οικονομικό έτος 2013 και εφεξής, εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική επιχείρηση ή ελεύθεριο επάγγελμα και παρουσιάζουν **αναπηρία** ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%).

Με το από 9 Σεπτεμβρίου 2024 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με το οποίο εξειδικεύτηκαν τα μέτρα που εξαγγέθηκαν στην ΔΕΘ 2024, το τέλος επιτηδεύματος που μειώθηκε πέρυσι κατά 50%, από 650 στα 325 ευρώ **το 2025 καταργείται**. Το κόστος εκτιμάται στα 120 εκατ. ευρώ (σημειώνεται ότι το τέλος επιτηδεύματος παραμένει για τα νομικά πρόσωπα και για τα υποκαταστήματα).

ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ν.4111/2013 (ΦΕΚ Α' 18)

Άρθρο 44 (Επιβολή φόρου πολυτελούς διαβίωσης)

.....

1. β. Ο φόρος αυτής της παραγράφου που επιβάλλεται στα ποσά της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης της προηγούμενης υποπαραγράφου, υπολογίζεται αναλυτικά ως εξής:

i)

ii)

Από την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης εξαιρούνται τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με παλαιότητα άνω των δέκα (10) ετών από το έτος πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, καθώς και τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης αναπήρων, τα οποία απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.

.....

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ν. 2961/2001 (ΦΕΚ Α' 266)

Άρθρο 29. Κατάταξη φορολογουμένων - Φορολογικές κλίμακες

3. Όταν ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει αναπηρία κατά ποσοστό 67% και άνω, ο φόρος που αναλογεί σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

4. Αν στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν οι προϋποθέσεις μείωσης του φόρου, έκπτωσης και απαλλαγής, που προβλέπονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και της

ενότητας Α του άρθρου 26, οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. (Άρθρο 26. Απαλλαγή πρώτης κατοικίας - Γεωργικές απαλλαγές)

ν. 1078/1980 (ΦΕΚ Α' 238)

Άρθρο 1. Απαλλαγή εκ του φόρου μεταβιβάσεως της πρώτης κατοικίας

1. Συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα κατοικίας ή οικοπέδου από έγγαμο ή ενήλικο άγαμο απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης, εφόσον ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή σε ιδανικό μερίδιο αυτής που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων. Για την έννοια του οικοπέδου έχουν εφαρμογή οι σχετικές πολεοδομικές διατάξεις.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και όταν ο αγοραστής είναι κύριος εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλός κύριος ή επικαρπωτής κατοικίας ή οικοπέδου και αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της ψιλής κυριότητας ή της επικαρπίας, ώστε να γίνει κύριος ολόκληρου του ακινήτου, καθώς και στην περίπτωση αγοράς μη οικοδομήσιμου οικοπέδου, το οποίο με προσκύρωση ή αγορά τμήματος ομόρου οικοπέδου καθίσταται οικοδομήσιμο. Η ανωτέρω απαλλαγή παρέχεται και κατά την αγορά κατά πλήρη κυριότητα ολόκληρου του ακινήτου και από τους δύο συζύγους.

Με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, η απαλλαγή του εγγάμου παρέχεται και:

α)

β)

γ) στον άγαμο ενήλικο, ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή σε έγγαμο που έχει προστατευόμενα τέκνα, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, που παρουσιάζουν την ίδια αναπηρία, και

δ)

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο παρέχεται:

α) Για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού αξίας διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ ενώ, από έγγαμο ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας διακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (275.000) ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ για καθένα από τα

δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

13.....Κατ' εξαίρεση οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αυξάνονται σε ενενήντα (90) τ.μ..

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

ν.4873/2000 (ΦΕΚ Α' 285)

Φορολογικές ελαφρύνσεις και απλουστεύσεις και άλλες διατάξεις

Άρθρο 25. Ρυθμίσεις στα τέλη χαρτοσήμου

1. Τα άρθρα 17, 18, 19 και 20 του Π.Δ. της 28ης Ιουλίου 1931 (ΦΕΚ 239 Α') «Περί κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου» αντικαθίστανται ως εξής:

Άρθρο 18

Άδειες, έγγραφα ναυτιλιακά, διπλώματα. πτυχία, διαβατήρια και άλλα

2. Δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου:

α) η άδεια οδηγού αναπηρικού αυτοκινήτου που είναι διασκευασμένο και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο από ανάπηρο λόγω της αναπηρίας του,

.....

Άρθρο 26. Ενοποίηση επιβαρύνσεων αδειών κυκλοφορίας

.....

3. Από το τέλος που προβλέπεται από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων απαλλάσσονται οι δημόσιες υπηρεσίες. καθώς και οι ανάπηροι για τις άδειες που αφορούν αναπηρικά αυτοκίνητα που είναι ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους.

Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, απαλλαγές από φόρους και τέλη που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ ορισμένων προσώπων δεν αφορούν το τέλος αυτό.

Ωστόσο, επισημαίνουμε ότι τα τέλη χαρτοσήμου αντικαθίστανται από το ψηφιακό τέλος συναλλαγής. Πιο συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση αφορά στον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση ενός νομοθετικού πλαισίου που ισχύει από το 1931, αλλά και στην κατάργηση του -όπου απαιτείται-. Αφήνουμε, λοιπόν, στο παρελθόν το

παρωχημένο ισχύον πλαίσιο για το Τέλος Χαρτοσήμου, και αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, αντιμετωπίζουμε χρόνια ζητήματα που προκαλούσαν σύγχυση στους πολίτες και ασάφειες στην εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας. Σκοπός της ρύθμισης είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου επιβολής φόρου στις συναλλαγές, η απλοποίηση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας, ο εξορθολογισμός της βάσης επιβολής του φόρου επί συναλλαγών, καθώς και η μείωση των διοικητικών βαρών (Δελτίο Τύπου Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών από 3.9.2024).

Με το από 9 Σεπτεμβρίου 2024 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με το οποίο εξειδικεύτηκαν τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν στην ΔΕΘ 2024 θα υπάρξει **μείωση φόρων χαρτοσήμου σε μια σειρά από συναλλαγές**. Το σχετικό νομοσχέδιο έχει κατατεθεί στη Βουλή. Οι κυριότερες συναλλαγές στις οποίες καταργείται το τέλος αφορούν τους τόκους επιχειρηματικών δανείων και πιστώσεων, ασφαλιστικές συναλλαγές, χρησιδάνεια, σύσταση και αύξηση κεφαλαίου μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων, διάφορες άδειες για άσκηση επαγγέλματος ή έναρξης δραστηριότητας, άδειες γάμου και πράξη διαζυγίου.

ΤΕΛΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ – ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ν. 490/1976 (ΦΕΚ Α' 331)

Άρθρο 1.

1. Απαλλάσσονται των υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων δασμών και λοιπών φόρων, εισφορών δικαιωμάτων και τελών, των τελών χαρτοσήμου ως και του ειδικού φόρου καταναλώσεως των εισπραττομένων κατά την εκ του εξωτερικού εισαγωγήν, των τελών κυκλοφορίας, ως και του εφ' άπαξ προσθέτου ειδικού τέλους, τα δι' αναπήρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτας προοριζόμενα:

α) Επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσεως 87.02.A2 των οποίων ο κυλινδρισμός του κινητήρος δεν υπερβαίνει τα 1.650 κυβικά εκατοστά,
β) Τα ειδικά αναπηρικά αμαξίδια, και
γ) τα λοιπά τεχνικά όργανα και βοηθήματα, εφ' όσον η αρμοδία Ανωτάτη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή γνωματεύσει, κατά περίπτωσιν, ότι τα εν λόγω είδη τυγχάνουν απαραίτητα διά την εξυπηρέτησιν των προσωπικών αναγκών των αναπήρων τούτων, λαμβανομένης υπ' όψιν της φύσεως της αναπηρίας ήτις δέον να παρακωλύη την βάδισιν. Ο κυλινδρισμός του κινητήρος προσδιορίζεται κατά τα εις το άρθρον 4 του Νόμου 363/1976 "περί διαρρυθμίσεως των επί των αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως επιβαλλομένων φόρων" διαλαμβανόμενα.

2. Κατ' εξαίρεσιν, τα διά τους παραπληγικούς αναπήρους και τους αναπήρους με αναπηρίαν 100 ο/ο προοριζόμενα επιβατικά αυτοκίνητα, δύνανται να έχουν κυλινδρισμόν κινητήρος ανώτερον των 1.650 κυβικών εκατοστών. Εις ειδικας περιπτώσεις, καθ' ας η φύσις της αναπηρίας και η τοποθέτησις του βοηθητικού συστήματος οδηγήσεως

απαιτούν αυτοκινήτα μείζονος χώρου των τοιούτων των 1650 κυβικών εκατοστών, κατά την γνώμη της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής, τα εισαγόμενα αυτοκίνητα δύναται να είναι κυλινδρισμούκινητήρος μέχρι 2.000 κυβικά εκατοστά.

3. Αι εις τας προηγουμένας παραγράφους οριζόμεναι απαλλαγαί παρέχονται υπό τας αυτάς προϋποθέσεις και περιορισμούς και εις τους αναπήρους Αξιωματικούς και οπλίτας των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, τους Αξιωματικούς και άνδρας των Σωμάτων Ασφαλείας, τους Αξιωματικούς και άνδρας του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος τους άνδρας του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος τους άνδρας της Αγροφυλακής, ως και τους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας τους εντεταλμένους εις την δίωξιν του λαθρεμπορίου, οίτινες εκρίθησαν ή κρίνονται ανίκανοι διά την ενεργόν υπηρεσίαν, συνεπεία τραύματος ή νοσήματος έν υπηρεσία και ένεκεν ταύτης και λαμβάνουν σύνταξιν διά τον λόγον τούτον.

Επίσης, οι στις προηγούμενες παραγράφους οριζόμενες απαλλαγές παρέχονται υπό τις αυτές προϋποθέσεις και περιορισμούς και στα Στελέχη και τους Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση Πολεμικής Διαθεσιμότητας ή Μόνιμης Διαθεσιμότητας και δεν λαμβάνουν σύνταξη, για τούτο το λόγο, δε, αποδεικνύουν την κατάστασή τους μέσω αντίστοιχης γνωμάτευσης αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής και αναλυτικού φύλλου μισθοδοσίας.

4. Αι ανωτέρω απαλλαγαί υπό τας αυτάς προϋποθέσεις και περιορισμούς παρέχονται και εις πολίτας οίτινες κατέστησαν ανάπηροι κατά το από 21ης Απριλίου 1967 έως 23ην Ιουλίου 1974 χρονικόν διάστημα, συνέπεια της κατά του δικτατορικού καθεστώτος δράσεως. “....Ως και στους ανάπηρους Έλληνες πολίτες ηλικίας άνω των 4 ετών, που εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία των κάτω άκρων ή των κάτω και άνω άκρων σε ποσοστό όχι μικρότερο του 80%, η οποία παρακωλύει καταφανώς τη βάδιση, εφ’ όσον το ένα κάτω άκρο έχει αναπηρία τουλάχιστον 55% και το παραλαμβανόμενο επιβατικό αυτοκίνητο έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1650 κυβικά εκατοστά. Κατ’ εξαίρεση όσοι από τους παραπάνω ανάπηρους ηλικίας άνω των 18 ετών έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών με ποσοστό αναπηρίας 100% δύναται να παραλάβουν αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.000 κυβ. εκατοστά. Αν το συνολικό ποσοστό κινητικής αναπηρίας των παραπάνω ανάπηρων είναι μικρότερο του 80% όχι όμως και του 67%, η δε αναπηρία τους στο ένα κάτω άκρο είναι τουλάχιστον 55%, παρέχεται απαλλαγή μόνο από το 1/2 του ειδικού φόρου κατανάλωσης, που αναλογεί στο παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο, εφ’ όσον αυτό έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κυβ. εκατοστά. Στους άνω των 4 ετών ανήλικους ανάπηρους των παραπάνω κατηγοριών το δικαίωμα αυτό παραχωρείται σ’ εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα ή για οποιοδήποτε λόγο έχει την επιτροπεία, ο οποίος δύναται να εισάγει με τις διατάξεις αυτές ένα επιβατικό αυτοκίνητο έστω και αν ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιτροπεία σε περισσότερους ανήλικους ανάπηρους.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 86 παρ. 2 του Ν. 1041/1980 (Α’ 75) και 59 του Ν. 1591/1986 (Α’ 50), κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 57 του Ν. 1731/1987 (Α’ 161).

5. Υπό τας προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των εις τας παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου οριζομένων απαλλάσσονται των υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων δασμών και λοιπών φόρων εισφορών δικαιωμάτων τελών χαρτοσήμου και του ειδικού φόρου καταναλώσεως των εισπραττομένων εις τα τελωνεία κατά την εισαγωγήν καθώς και του εφ' άπαξ καταβαλλομένου προσθέτου ειδικού τέλους ταξινομήσεως, εξαιρέσει των τελών κυκλοφορίας, τα υπό αναπήρων Ελλήνων μεταναστών και εργατών του εξωτερικού κομιζόμενα και διά τας ανάγκας αυτών προοριζόμενα επιβατικά αυτοκίνητα, ειδικά αναπηρικά αμαξίδια και λοιπά τεχνικά όργανα και βοηθήματα, εφ' όσον τα πρόσωπα ταύτα επανακάμψουν εις την χώραν προς μόνιμον εγκατάστασιν μετά διετή τουλάχιστον παραμονήν και εργασίαν εις το Εξωτερικόν "ως και τα υπό αναπήρων ελλήνων ιδιωτών, εχόντων πλήρη παράλυσιν των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρον ακρωτηριασμόν μηρού, ηλικίας ανωτέρας των 18 ετών, εισαγόμενα και δια τας προσωπικάς αυτών ανάγκας προοριζόμενα επιβατικά αυτοκίνητα, κνλινδρισμού κινητήρος ουχί ανωτέρου των 1300 κυβικών εκατοστών ως και τα ειδικά αναπηρικά αμαξίδια.

6. Η διάθεσις των εν τω παρόντι άρθρω αναφερομένων ειδών εις ετέρας χρήσεις πλην των προς εξυπηρέτησιν των προσωπικών αναγκών του αναπήρου και η καθ' οιονδήποτε τρόπον προ της καταβολής των δασμών και λοιπών φόρων μεταβίβασις της κυριότητος αυτών συνεπάγεται, εκτός των υπό της τελωνειακής νομοθεσίας προβλεπομένων κυρώσεων και την εις διηνεκές στέρησιν δικαιώματος της ατελούς εισαγωγής των ειδών τούτων.

ν. 1798/1988 (ΦΕΚ Α' 166)

Άρθρο 16

1. Οι απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 490/1976 (ΦΕΚ 331 /Α') όπως αυτές ισχύουν, παρέχονται και στους παρακάτω ανάπηρους:

Α. Στους ανάπηρους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:». "α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρων ακρωτηριασμό αυτών" β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία: (αα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.

Β. Στους τυφλούς Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, εφόσον πάσχουν από τύφλωση και από τους δύο οφθαλμούς με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω.

Γ. Στους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:

α. είναι άτομα με νοητική αναπηρία με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40, ή

β. είναι άτομα με αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή νοητική αναπηρία ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν

καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή

γ. πάσχουν από μεσογειακή αναιμία ή

δ. πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς, μεταμοσχευμένοι ή

ε. πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, οι οποίοι, εξαιτίας των παθήσεων αυτών, έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας».

2. Το παραλαμβανόμενο επιβατικό αυτοκίνητο πρέπει να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κυβικά εκατοστά. Κατ' εξαίρεση, οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.650 κυβικά εκατοστά και οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών με ποσοστό αναπηρίας 100% μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 3.650 κυβικά εκατοστά.

3. Στους ανήλικους ανάπηρους των παραπάνω κατηγοριών που δικαιούνται ατέλειας, το δικαίωμα αυτό παραχωρείται σ' εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα ή για οποιοδήποτε λόγο έχει την επιτροπεία, ο οποίος δύναται να εισάγει με τις διατάξεις αυτές ένα επιβατικό αυτοκίνητο έστω και αν ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιτροπεία σε περισσότερους ανήλικους ανάπηρους.

Επίσης, η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας που δικαιούνται οι ανήλικοι ανάπηροι των παραπάνω κατηγοριών, δύναται να παραχωρείται έως την ενηλικίωσή τους στο πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα ή για οποιονδήποτε λόγο έχει την επιτροπεία τους για ένα μόνο όχημα, έστω και αν ασκεί τη γονική μέριμνα ή την επιτροπεία σε περισσότερους ανήλικους αναπήρους. Σε περίπτωση θανάτου αναπήρου, για λογαριασμό του οποίου είχε χορηγηθεί στα ως άνω πρόσωπα η προαναφερθείσα απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας, τα τέλη κυκλοφορίας οφείλονται από το επόμενο ημερολογιακό έτος εκείνου του θανάτου του αναπήρου

4. Από 1.1.2013 το ποσοστό αναπηρίας καθορίζεται με βάση τη γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κ.Ε.Π.Α. «ή της Α.Σ.Υ.Ε.» και δεν γίνονται δεκτές από τις τελωνειακές «ή φορολογικές» αρχές γνωματεύσεις άλλων επιτροπών.

Εξαιρετικά, για το έτος 2014, γίνονται δεκτές, με την επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματος του Δημοσίου, οι αιτήσεις για τη χορήγηση των προβλεπόμενων απαλλαγών του άρθρου 1 του ν. 490/1976 (Α' 331) με την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες έχουν υποβάλει αίτημα παραπομπής στα ΚΕ.Π.Α. για την έκδοση ιατρικής βεβαίωσης, κατ' εφαρμογή της αριθμ. Δ.18 Α 5038263 ΕΞ 2013/24.10.2013 κ.υ.α. (Β' 2710), το έτος 2013 ή στην Α.Σ.Υ.Ε. το 2014. Στην περίπτωση που συνεπεία της σχετικής ιατρικής βεβαίωσης του ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε., η οποία προσκομίζεται στις αρμόδιες αρχές εντός τριάντα ημερών

από την έκδοση της και το αργότερο μέχρι 31.10.2014 για την αντιστοίχιση των παθήσεων σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 5 του παρόντος, οι αιτούντες δεν δικαιούνται τις απαλλαγές επιβάλλονται σε αυτούς, χωρίς την επιβολή προστίμου ή προσαυξήσεων, οι υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων δασμοί, φόροι, εισφορές, δικαιώματα και τέλη ταξινόμησης και κυκλοφορίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ειδικότερα για τους αναπήρους με πλήρη παράλυση των κάτω άκρων (παραπληγία) ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό γίνονται δεκτές για τα έτη 2013 και 2014 οι εκδοθείσες θετικές γνωματεύσεις των κατά το χρόνο έκδοσης αυτών αρμοδίων οργάνων για τη χορήγηση των προβλεπόμενων απαλλαγών του άρθρου 1 του ν.δ. 490/1976, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ή Εθνικής Άμυνας καθορίζεται η αντιστοίχιση των παθήσεων που ορίζονται στο παρόν άρθρο με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από το Κ.Ε.Π.Α. ή την Α.Σ.Υ.Ε..» Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον τρόπο και το χρόνο εξέτασης των παραπάνω αναπήρων από το Κ.Ε.Π.Α.. ή την Α.Σ.Υ.Ε.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 6, 2 και 4 του ν. 490/1976 εφαρμόζονται και στους παραπάνω ανάπηρους.

7. Το άρθρο 86 παρ. 2 του ν. 1041/1980 (ΦΕΚ. 75/Α'), όπως συμπληρώθηκε και αντικαταστάθηκε με τα άρθρα 59 του ν. 1591/1986 (ΦΕΚ 50/Α') και 57 του ν. 1731/1987 (ΦΕΚ 161 /Α') καταργείται.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ν. 4818/2021

Άρθρο 53. Αντικατάσταση λόγω ολικής καταστροφής αυτοκινήτου που παραλήφθηκε από άτομα με αναπηρία με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης. Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001

Στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παρ. 8Α ως εξής:

«8Α. α. Όταν καταστρέφεται ολοσχερώς αυτοκίνητο που έχει παραληφθεί με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης με βάση τη νομοθεσία που ισχύει για τα άτομα με αναπηρίες, είναι δυνατή η αντικατάστασή του με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος τελωνειακής παρακολούθησής του.

β. Το δικαίωμα αντικατάστασης αυτοκινήτου λόγω ολικής καταστροφής, σύμφωνα με την παρ. 1 παρέχεται άπαξ ανά δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται στην τελωνειακή αρχή:

βα) αίτηση για την παραλαβή νέου αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης,

ββ) ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων της οικείας Αστυνομικής Υπηρεσίας, από το οποίο προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει την ολική καταστροφή,

βγ) πράξη οριστικής διαγραφής από τα Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών του αυτοκινήτου που καταστράφηκε,

βδ) βεβαίωση ότι το αυτοκίνητο που καταστράφηκε έχει εγκαταλειφθεί υπέρ του Δημοσίου μέσω τελωνειακής αρχής και,

βε) βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Δι.Δ.Δ.Υ.) της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε., ότι το αυτοκίνητο που εγκαταλείφθηκε σύμφωνα με την περ. δ' έχει χαρακτηριστεί ως Όχημα Τέλους Κύκλου Ζωής (Ο.Τ. Κ.Ζ.).».

ν. 4818/2021

Άρθρο 54. Απαλλαγές σε μειονεκτούντες ιδιοκτήτες Ι.Χ. Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988

1.Η υποπερ. δ' της περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), τροποποιείται με την προσθήκη των λέξεων «ή καρδιακή» πριν τη λέξη «ανεπάρκεια» και της λέξης «πνευμονοπαθείς» πριν τη λέξη «μεταμοσχευμένοι» και η υποπερ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ. πάσχουν από νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ή καρδιακή ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή είναι νεφροπαθείς ή ηπατοπαθείς ή καρδιοπαθείς ή πνευμονοπαθείς μεταμοσχευμένοι ή».

2.Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2021 και επομένων.

3.Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 4η.12.2020, ήτοι από την έναρξη ισχύος του ν. 4758/2020 (Α' 242).

ΠΡΟΝΟΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

ν. 4611/2019 (Α' 73)

Άρθρο 81. Προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος και δεν φορολογούνται. Το ποσό των

προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Επιπλέον, με το από 9 Σεπτεμβρίου 2024 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με το οποίο εξειδικεύτηκαν τα μέτρα που **εξαγγέλλθηκαν στην ΔΕΘ 2024** (παρεμβάσεις που τίθενται σε εφαρμογή το 2025 για μισθούς, συντάξεις, φόρους, στεγαστική πολιτική, επιδόματα, ανάπτυξη), για την οικονομική ενίσχυση ατόμων με **αναπηρία** προβλέφθηκαν:

- Ενίσχυση 200 ευρώ για δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ. Πρόκειται για περίπου 37.000 δικαιούχους του εξωϊδρυματικού επιδόματος και λοιπών επιδομάτων αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ. Το κόστος είναι 7 εκατ. ευρώ.
- Ενίσχυση 200 ευρώ για δικαιούχους επιδόματος ΑΜΕΑ ΟΠΕΚΑ. Αφορά περίπου 185.000 άτομα και το κόστος εκτιμάται σε 37 εκατ.

Τα παραπάνω καταβαλλόμενα ποσά είναι **αφορολόγητα**.

Με τον ν. 4961/2022 (Α'146), στο Μέρος Δ' (άρθρα 103-107), θεσμοθετήθηκε η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, ένα πληροφοριακό σύστημα στο gov.gr όπου συγκεντρώνονται όλες οι ψηφιακές διαδικασίες που αφορούν στην αναπηρία και πιο συγκεκριμένα:

α. πιστοποίηση από ΚΕΠΑ,

β. ψηφιακό μητρώο ατόμων με αναπηρία,

γ. μητρώο παροχών αναπηρίας,

καθόσον οι διευκολύνσεις αυτές συνεπικουρούν στις συναλλαγές των αναπήρων με τη Φορολογική Διοίκηση.

Επιπρόσθετα παραθέτουμε την παρακάτω διαδικτυακή διεύθυνση:

https://www.aade.gr/sites/default/files/2021-04/FAQs_AMEA.pdf, στην οποία έχουν αναρτηθεί από την Α.Α.Δ.Ε. ερωτήσεις-απαντήσεις σε θέματα για ΑμεΑ, προς διευκόλυνση των φορολογουμένων.

Τέλος, σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών παρακολουθεί την αποτελεσματική εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής και εξετάζει όλες τις προτάσεις βελτίωσης της και ειδικότερα τις προτάσεις για την ανακούφιση των ατόμων με αναπηρία. Οι τελικές αποφάσεις για τις όποιες μεταβολές στη φορολογική πολιτική

λαμβάνονται με γνώμονα την προστασία των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης, καθώς και την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

**Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Ελένη Βρέντζου**